

Praha ja Mozart

Mozart vietti joitakin aikoja Prahassa, ja se todella näkyy ja kuuluu tässä hienossa keskieurooppalaisessa kaupungissa. Eri puolilla kaupunkia lähes joka toisessa kulmassa kököttää mainoskylttejä. Sisäänheittäjät houkuttelevat ihmisiä saleihin ja kirkkoihin kuin jossain muualla seksiluoliin. Olen käynyt monissa, nimittäin niissä konserteissa.

Suomessa vieläkin kuvitellaan, että Praha on joku surkea itäeurooppalainen kylä. Uutiskuvissa näkyy joskus valtavia betonilähiöitä, joissa asuu onnellisia perheitä. Sellaisiakin kyllä sivummalta löytyy. Toivottavasti ne räjäytetään pian tomuksi.

Tsekeille kävi huonosti toisen maailmansodan jälkeen. Perustettiin sosialistinen kansantasavalta mukamas kansan tahdosta. Hertta Kuusisenkin iskulause Suomessa kuului, että Tsekkoslovakian tie on meidän tiemme. Onneksi ei ollut.

Tsekit kestivät kaksi sukupolvea kestävän masennuksen kauden. Tennistähti Martina Navratilova prukasi sanoa venäläisille vastustajilleen ennen ottelua, että tarvitset tänkin voittaaksesi minut. Sikäläisen oluen laatu pysyi kiistatta maailman ykkösenä. Nyt muikin elämä alkaa taas kukoistaa.

Tsekinmaan vanhahtava presidentti Vaclav Klaus tosin mustasi maansa mainetta viivyttelämällä Lissabonin sopimuksen allekirjoittamista. Allekirjoitti lopulta, kun sai näennäisen takuun, etteivät entisen saksalaiset saa tulla vaatimaan takaisin talojaan.

Toisaalta Klaus koristi kuvaansa vahvistamalla juuri lain, jonka perusteella maksetaan korvauksia vuoden 1968 miehityksen uhreille ja heidän omaisilleen. Jo oli aikakin.

Mutta Mozartiin. Amadeus sävelsi Figaron häät Prahassa, mutta ooppera esitettiin ensin Wienissä. Seuraavan hienon oopperansa Don Giovannin hän rustasi pääosin Wienissä, mutta se taas kantaesitettiin Prahassa. Näitä oopperoita yhdistää yksi hieno aaria, jonka ainakin me lauloimme opiskeluaikoinamme juomalauluna puhki.

Hyvät ystävät juhla voi alkaa, sankarille me nostamme maljaa. Tääl ei juodakaan kolmosen kaljaa. Meille viihdyn suo samppanja vaan. Ja niin edelleen. Oli niin hieno kappale, että sitä kyllä kannatti käyttää kahdessakin oopperassa. Eikä itsensä plagiointi ole varkaus.

Prahassa kuulee paljon Mozartia, mutta löytyy sieltä hienoa musiikkia omastakin takaa. Smetanan ja Dvorakin sävelet kilpailevat tasavertaisesti Moldaun rannoilla tuontitavaran kanssa.

Taitavien muusikoiden esittämää soittoa kuulee siis kaikkialla. Tällä käynnillä kohdalle sattui konsertti upeassa St. Nicholaksen kirkossa. Pienehkö jousiyhtye vahvistettuna sopraanolla, trumpetilla ja jonkinlaisella sähköcembalolla esitti mitä hienoimpia kappaleita Händelistä Bachiin, Mozartista Gruberiin ja jotain siltä väliltäkin.

Keskieurooppalaiseen tapaan kirkossa oli vaan niin kylmä, että raivokkaatkin taputukset tumpuin ja hanskoin vaimenivat paksuihin huuruisiin seiniin. Ei tullut ylimääräisiä.

pajen